

Remko Wiltjer

Constructieve veiligheid

Sinds enkele jaren weten we dat constructieve veiligheid geen vanzelfsprekendheid is. Vroeger dacht je niet na of je woning zou kunnen omvallen of dat je balkon zou kunnen afbreken, nu vraag je je continu af of een gebouw veilig is. Door de recente problemen bij enkele bouwprojecten is er ineens volop aandacht voor de misstanden in de bouwwereld waardoor de incidenten mogelijk waren. Wat een publiciteit ineens op televisie, in kranten en tijdschriften! Ook het functioneren en de rol van de constructeur staan ter discussie. Wel bijzonder: wist vroeger vrijwel niemand wat een constructeur doet, tegenwoordig vraagt men mij of ik ook met Bos en Lommer te maken heb. Het lijkt onvermijdelijk dat mijn eerste column in Cement over constructieve veiligheid moet gaan.

Bij dit technische vakblad Cement was de vorige editie vrijwel geheel gewijd aan die veiligheid. Geen complexe formules en technische uiteenzettingen, maar aandacht voor de slechte organisatie en voor de misstanden in het ontwerp- en bouwproces.

Best schokkend was het voor mij om te lezen dat niet iedereen zo blij is met de constructeurs. Kon ik bij de opmerkingen van Nico Scholten nog wel een beetje glimlachen, als ik vervolgens de opstelling van Jan Fokkema lees, moet ik wel tot de conclusie komen dat wij constructeurs zelf aan zet zijn. Als de directeur van de NEPROM zo oordeelt over zijn adviseurs, dan heeft hij daar zijn redenen voor. Hij zegt zelfs geen voorstander te zijn van een constructeur die van begin tot eind meegaat, iets waarvan wij juist onze opdrachtgevers proberen te overtuigen. Maar blijkbaar heeft hij zoveel negatieve ervaringen met een hoofdconstructeur, die bij het gehele proces betrokken is, dat hij deze uitspraken doet. Blijkbaar worden de taken van de hoofdconstructeur niet altijd goed uitgevoerd. Eerlijk gezegd ben ik de laatste tijd ook wel geschrokken van de resultaten van werkzaamheden die ik onder ogen heb gekregen in het kader van second opinions. En dat terwijl ook ik enkele jaren geleden nog dacht dat in de engineering nauwelijks fouten gemaakt worden, maar dat de schades altijd ontstaan door uitvoeringsfouten. De ervaring leert dat vrijwel geen enkel bureau aan de foutenmalaise kan ontsnappen, ook niet de gerenommeerde!

In zijn column in het vakblad Bouwen met Staal wijst collega Spangenberg naar de opdrachtgevers en projectmanagers. Natuurlijk Walter, ook de opdrachtgevers hebben een belangrijk aandeel in de wantoestand in de bouw, maar zou het niet beter zijn om het eerst bij ons zelf te zoeken? Wij constructeurs moeten ons werk beter doen en het vak terug in ere brengen. Ons werk goed doen, kan alleen maar als de opdrachtgever ons een volledige opdracht geeft. Het moet nu toch mogelijk zijn iedereen

ervan te overtuigen dat ons werk belangrijk is en goed uitgevoerd moet worden?

Waarom doen we er dan niets aan? Waarom blijven we maar klagen over de lage honoraria en doen we vervolgens ons werk niet volledig? Juist in deze tijd moet het toch mogelijk zijn alle partners te overtuigen van de noodzaak van een volledige uitoefening van onze taken? En het maakt mij niet zoveel uit of dat in opdracht gaat van een traditionele opdrachtgever of van een aannemer. Het belangrijkste is dat alle werkzaamheden met betrekking tot de constructie goed worden uitgevoerd. Een slim ontwerp, degelijke berekeningen, volledige tekeningen, en niet te vergeten een goede controle van stukken van derden verkleinen de kans op fouten. Ook is het begrijpelijk dat als er wijzigingen nodig zijn, deze ook door de constructeur verwerkt moeten worden.

Hebben wij zelf ons mooie advieswerk niet geëvalueerd tot een lijstje werkzaamheden waaruit de opdrachtgever kan kiezen? Geven wij met zo'n kruisjeslijst niet de indruk dat als hij maar bij elke constructeur dezelfde kruisjes aanvraagt, hij de constructeur voor de laagste prijs krijgt?

Gelukkig hebben wij bij ons bureau nog steeds opdrachtgevers die wél geloven in de rol van een hoofdconstructeur; zij maken ons verantwoordelijk voor een goed en veilig constructief ontwerp en willen dat wij ons verantwoordelijk voelen voor het eindresultaat. Het wordt ons mogelijk gemaakt om onze eigen producten foutloos te maken en stukken van anderen goed te controleren. Uit eigen ervaring weet ik dat hiermee een grote zekerheid op constructieve veiligheid bereikt wordt. Die opdrachtgevers begrijpen dat ook zij voor dat hogere honorarium meer en beter werk krijgen; het gaat echt niet op aan een grotere auto.

Ik roep u allen op uw werkzaamheden goed en volledig uit te voeren en u daar naar te laten betalen. Laat ook zien wat u doet, zodat straks gewoon iedereen weer inziet dat een goede (hoofd)constructeur onmisbaar is voor een succesvol bouwproject. ■

ir. Remko Wiltjer is partner bij IMd Raadgevende Ingenieurs en ruim twintig jaar werkzaam als constructeur, projectleider en raadgevend ingenieur. Hij heeft meegewerkt aan veel projecten in de utiliteitsbouw en is een constructeur pur sang die geniet van projecten waarbij integraal ontwerpen en samenwerking met andere disciplines tot hun recht komen.

